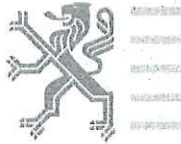

Vlaamse overheid

Departement Leefmilieu, Natuur
en Energie

Milieu-, Natuur- en Energiebeleid

Dienst Veiligheidsrapportering

Koning Albert II-laan 20 bus 8

1000 Brussel

Tel 02 553 80 35 - Fax 02 553 21 25

seveso@vlaanderen.be

AANGETEKEND

Ruimte Vlaanderen

T.a.v. Peter David

Koning Albert II-laan 19 bus 12

1210 Brussel

uw bericht van

3/2/2014

uw kenmerk

2.12/72039/103.1

ons kenmerk

RVR 13/14

2.140044324

bijlagen

1 verslag

5 rapporten en

NTS

vragen naar / e-mail

Barbara Jans

barbara.jans@lne.vlaanderen.be

telefoonnr.

02/553 74 93

datum

06/02/2014

**Betreft: Ruimtelijk veiligheidsrapport voor gewestelijk Ruimtelijk
Uitvoeringsplan 'Closing the Circle' te Houthalen-Helchteren**

Geachte,

In verband met het ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR) bij het gewestelijk RUP 'Closing the Circle' te Houthalen-Helchteren in de provincie Limburg deel ik u mee dat dit ruimtelijk veiligheidsrapport werd goedgekeurd en afgestempeld met de volgende code:

Goedkeuringscode **RVR/13/14**

Goedgekeurd op 06/02/2014

Als bijlage ontvangt u een afschrift van het RVR-verslag en vijf papieren exemplaren (Niet Technische Samenvatting) van het goedgekeurde rapport.

Hoogachtend,

Paul Van Snick
Algemeen Directeur
Afdelingshoofd AMNEB

Departement Leefmilieu, Natuur
en Energie

Milieu-, Natuur- en Energiebeleid

Dienst Veiligheidsrapportering

Koning Albert II-laan 20 bus 8

1000 Brussel

Tel 02 553 80 35 - Fax 02 553 21 25

seveso@vlaanderen.be

RVR-verslag	
Goedkeuringsnummer	RVR/13/14
Datum	06/02/2014
Bestemd voor	Hans Leinfelder, Vlaamse overheid, Agentschap Ondernemen, Dienst Vestiging en Ruimtelijke Economie (vertegenwoordiger initiatiefnemer)
	Frank Maesen, Sertius (erkende VR-deskundige)
Verslaggever	Barbara Jans, dienst Veiligheidsrapportering

**Goedkeuringsverslag van het ruimtelijk veiligheidsrapport
bij het gewestelijk RUP Closing the Circle te Houthalen-Helchteren
met goedkeuringsnummer RVR/13/14**

'Closing the Circle' wordt verder in dit document aangeduid als CtC.

1. REDEN TOT HET OPSTELLEN VAN EEN RUIMTELIJK VEILIGHEIDSRAPPORT

Voorliggend ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR) werd opgemaakt in opdracht van het Agentschap Ondernemen, Dienst Vestiging en Ruimtelijke Economie en kadert binnen het proces tot het vaststellen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Closing the Circle' (CtC).

Met het planinitiatief, dat zich situeert ter hoogte van de opslagplaats op de REMO-site te Houthalen-Helchteren, wordt beoogd het gebied met zones voor 'natuurgebied', 'agrarisch gebied', 'ontginningsgebied' en 'uitbreiding van ontginningsgebied' uiteindelijk om te schakelen naar een gebied met bestemming van duurzame natuur. Om deze omschakeling naar de finale bestemming te realiseren, wordt de afvalopslagplaats afgegraven en wordt het vrijgekomen materiaal gesorteerd en maximaal gevaloriseerd. Hiertoe dient de bestemming o.a. aangepast naar zone voor installaties (d.i. een zone waar geen verbod op de inplanting van Seveso-inrichtingen wordt ingeschreven) om in tussentijd o.m. de nodige industriële activiteiten voor valorisatie toe te laten.

Het RVR wordt opgemaakt ter ondersteuning van het op te stellen RUP. Het plan-MER (dd 2011) vormt mee de basisinformatie voor dit RVR. De uitgangspunten van voorliggend RVR worden gevormd door het planinitiatief met volgende krachtlijnen:

- Het planinitiatief komt ruimtelijk overeen met de REMO-site te Houthalen-Helchteren,
- Binnen het betrokken gebied zijn er zeven zones te onderscheiden die elk een specifieke, nieuwe bestemming krijgen.

- Eén van deze zones zal bestemd worden als 'zone voor installaties' (met potentieel één nieuwe Seveso-inrichting) van het CtC-project.

De Seveso II-richtlijn vraagt expliciet om in het beleid inzake ruimtelijke ordening hiermee rekening te houden¹. Om aldus binnen de besluitvorming van het RUP rekening te houden met de risico's verbonden aan de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in Seveso-inrichtingen, zowel ten aanzien van de mens als van het milieu, werd in voorliggend RVR hieromtrent een evaluatie uitgevoerd.

Het ruimtelijk veiligheidsrapport onderzoekt de externe veiligheidsaspecten waarmee rekening dient te worden gehouden bij de opmaak van het RUP, enerzijds bij de inplanting van inrichtingen met gevaarlijke stoffen², anderzijds bij (nieuwe) ontwikkelingen in de omgeving van dergelijke inrichtingen. Meer bepaald wordt in dit RUP 'een zone voor installaties' (met de mogelijkheid tot het inplanten van één Seveso-inrichting) en de bestaande aandachtsgebieden³ binnen een zone van 2 km rond deze zone bekeken. Geen van de herbestemde zones zijn onderwerp van een aandachtsgebied zodat in het kader van voorliggend RVR enkel rekening moet worden gehouden met de bestaande aandachtsgebieden.

Alternatieven locatie 'zone voor installaties'

Op de REMO-site komen slechts twee zones in aanmerking voor het inrichten van installaties, m.n. de zone voor installaties (die onderwerp is van dit RVR) en één alternatieve zone in het zuidwestelijk deel van het plangebied. Overige gebieden zijn oude stortplaatsen die in het kader van het CtC-project zullen ontgonnen worden en als dusdanig niet in aanmerking kunnen komen. Gelet op de grotere afstand tot bestaand (en minder bebouwd) woongebied vergeleken met het zuidwestelijk alternatief, is de zone voor installaties vanuit milieupunt weerhouden. Deze keuze past ook binnen het kader van de externe risico's.

2. INHOUDELIJKE TOETSING

Het RVR werd opgesteld door een erkend deskundige, m.n. Frank Maesen van Sertius, rekening houdend met de toepasselijke richtlijnen van de dienst VR. Inhoudelijk voldoet het rapport aan de minimumvereisten zoals opgelegd in het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, titel IV⁴, Artikel 4.4.3. Specifieke kenmerken worden in de volgende paragrafen aangehaald.

2.1. EVALUATIE VAN DE INVLOED VAN HET RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN OP DE RISICO'S OP ZWARE ONGEVALLLEN VOOR MENS EN MILIEU

2.1.1. METHODIEK

Een RVR evalueert enerzijds de geplande ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen, en anderzijds ook de draagkracht van geplande bedrijventerreinen voor de inplanting van Seveso-inrichtingen, rekening houdend met bestaande (en in het RUP geplande wijzigingen in de) omgeving. Enkel het evalueren van de draagkracht van een geplande Seveso-inrichting rekening houdend met de bestaande omgeving is van toepassing in dit specifiek RVR.

Mensrisico's

De mensrisico's worden kwantitatief bepaald met het zgn. subselectiesysteem, een indexeringsmethode die toelaat een onderscheid te maken tussen de delen van een inrichting waarvan verwacht kan worden

¹ Er wordt hier gerefereerd aan artikel 12 van de Seveso II-richtlijn.

² Hiermee worden stoffen bedoeld die opgenomen zijn in deel 1 van bijlage 1 bij de Seveso II-richtlijn of die de gevaarmerken vertonen van deel 2 van bijlage 1 bij de Seveso II-richtlijn.

³ Zoals gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage

⁴ Titel IV toegevoegd door het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 13 februari 2003

dat ze geen relevante bijdrage leveren tot het externe risico en andere delen waarvan dat mogelijk wel kan verwacht worden. Voor de evaluatie wordt in het RVR hetzelfde toetsingskader gehanteerd als bij de beoordeling van inrichtingen in het kader van het omgevingsveiligheidsrapport.

De gebruikte methodiek laat toe om

- enerzijds de mogelijke invloed van de plannen in de omgeving van bestaande Seveso-inrichtingen te evalueren (zie verder, §2.1.2.), en
- anderzijds om een evaluatie te maken van de mogelijkheid om in bepaalde gebieden nieuwe Seveso-inrichtingen in te planten, en dit op basis van de zogenaamde zoneringskaarten (zie verder, §2.1.3).

Verder wordt in het rapport ook een veiligheidszonerings opgesteld, waarbuiten, zonder gevaar voor de aantasting van de in het RVR berekende draagkracht, gebieden met woonfunctie dan wel kwetsbare locaties kunnen gepland worden.

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het aspect van het groepsrisico geen deel uitmaakt van de gebruikte methodiek.

Milieurisico's

Voor de milieurisico's gebeurt de beoordeling m.b.v. een kwalitatieve aanpak voor het aquatisch milieu en de fauna en flora.

2.1.2. EVALUATIE VAN NIEUWE ONTWIKKELINGEN IN DE BUURT VAN BESTAANDE SEVESO-INRICHTINGEN

Zowel binnen als in de nabije omgeving (2 km-zone) van het plangebied van voorliggend plantinitiatief zijn geen Seveso-inrichtingen geïdentificeerd. Bijgevolg is in voorliggend RVR deze evaluatie niet aan de orde.

2.1.3. EVALUATIE VAN POTENTIEEL NIEUWE SEVESO-INRICHTING

In het kader van de potentieel geplande nieuwe Seveso-inrichting in de 'zone voor installaties' worden de meest nabije aandachtsgebieden t.a.v. deze zone bekeken, zijnde :

- Een landelijk woongebied op 700 m ten oosten
- De kwetsbare locatie 'Technisch Instituut Don Bosco' op 1,45 km ten zuidoosten
- De dichtstbijzijnde 'door publiek bezochte locatie, incl. recreatiegebied' bevindt zich op 800 m ten noorden. Bovendien bevinden alle dichtstbijzijnde gebieden zich steeds verder van het plangebied dan gebieden met woonfunctie gelegen in dezelfde richting.
- Hoofdtransportwegen:
 - o De N74 ligt ten oosten op momenteel een afstand van ca. 650 m. In dit verband kan er opgemerkt worden dat er een omleidingsweg gepland is waarvan het toekomstig tracé (nog) niet vaststaat. Volgens informatie uit het vernietigende GRUP 'Noord-Zuidverbinding N74' kan het toekomstig tracé ten oosten grenzen aan de 'zone voor installaties'. Binnen de plan-MER horende bij het vernietigde RUP wordt voor tunnelsegmenten gekozen ter hoogte van het plangebied. In dergelijk geval zijn de risico's voor personen die zich op de hoofdtransportweg bevinden nog meer beperkt in vergelijking met een weg op maaiveld.
- Externe gevarenbronnen:
 - o Een bovengrondse hoogspanningsleiding van 150 kV op meer dan 500 m ten zuiden
 - o Ondergrondse transportleidingen voor stikstof en voor zuurstof in het noorden grenzend aan de zone voor installaties
 - o De N74 en de omleidingsweg (zie eerder) met mogelijk transport van gevaarlijke (Seveso)-stoffen. Het risico verbonden aan de nabijheid van de transportweg voor de 'zone voor installaties' is beperkt.

- Overige aandachtspunten:
 - o Militair domein: het oefenterrein 'Kamp Beverlo' grenst ten noorden aan de zone voor installaties. Op ca. 1,2 km en ca. 6 km van de zone voor installaties situeert zich een DOVO-site (ontmijningsstand) respectievelijk een vliegveld (waarvan de start/landingsbaan niet boven het plangebied gesitueerd is). Gelet op de ruime afstanden zijn deze aspecten niet relevant in kader van dit RVR.

Mensrisico's

Voor dit ene gebied zijn risico- en veiligheidszoneringskaarten opgemaakt. Op basis van de risicozonering en met behulp van de toegevoegde leidraad kan nagegaan worden op welke locatie een bepaalde hoeveelheid van brandbare en van toxische stoffen kan opgeslagen worden. Daarnaast geven de veiligheidszoneringskaarten aan tot op welke afstand inplanting van enerzijds nieuwe gebieden met woonfunctie en anderzijds nieuwe kwetsbare locaties geen invloed hebben op de risicozonering.

Milieurisico's

Het grootste deel van het plangebied en ook de 'zone voor installaties' zelf is gelegen binnen een Habitat- en Vogelrichtlijngebied respectievelijk 'Vallei- en brongebied van de Zwarte Beek, Bolisserbeek en Dommel met heide en vengebieden' en 'Militair Domein en Vallei van de zwarte beek'. Nieuw in te planten Seveso-inrichtingen zullen in overeenstemming moeten zijn met codes van goede praktijk waarbij tenminste voldaan wordt aan o.m. de Vlaremvorwaarden m.n. voor wat betreft de gevaarlijke stoffen. Deze maatregelen laten een gepaste beheersing van de milieurisico's toe.

2.1.4. GLOBALE EVALUATIE

De risicozonering geeft inzicht in de draagkracht van de zone voor installaties voor de eventuele vestiging van een Seveso-inrichting. De draagkracht wordt volledig bepaald door de nabije woongebieden. Buiten de zone voor installaties is de draagkracht vanuit het oogpunt van de externe risico's het hoogst in het west/noordwestelijke gedeelte. Ter hoogte van de 'zone voor installaties' is de draagkracht het laagst in de oostelijke zone ervan, deze lagere draagkracht is toe te wijzen aan het landelijk woongebied in deze richting.

Ook de veiligheidszonering, die aangeeft tot op welke afstand inplanting van enerzijds nieuwe gebieden met woonfunctie en anderzijds nieuwe kwetsbare locaties geen invloed hebben op de risicozonering, worden in voorliggend RVR bepaald door de omliggende woongebieden.

Algemeen kan gesteld worden dat een Seveso-inrichting binnen de betrokken zone van het plangebied kan worden toegelaten voor zover de externe risico's verbonden aan de gevaarlijke Sevesostoffen in de inrichting voldoen aan de in Vlaanderen geldende risicocriteria.

3. CONCLUSIE VAN HET VEILIGHEIDSRAPPORT

3.1. GEPLANDE ONTWIKKELINGEN NABIJ BESTAANDE SEVESO-BEDRIJVEN

In de nabije omgeving (2 km) van het plangebied zijn geen bestaande Seveso-inrichtingen aanwezig. Bovendien worden er binnen en in de omgeving van het plangebied geen 'nieuwe' aandachtsgebieden voorzien in het kader het RVR CtC. Zodat dit aspect niet van toepassing is voor dit RVR.

3.2. GEPLANDE BEDRIJVENTERREINEN

De zoneringskaarten uit het rapport bieden de mogelijkheid om bij het onderzoek naar de inplanting van een Seveso-inrichting op de 'zone voor installaties' een snelle screening uit te voeren naar de mogelijkheden van aard en hoeveelheden gevaarlijke stoffen die kunnen aanwezig zijn. Bij twijfel, of wanneer niet voldaan wordt aan de scheidingsafstanden bekomen met de zoneringsmethodiek, kan aan de

hand van een gedetailleerde risicoanalyse onderzocht worden of de betrokken inrichting voldoet aan de criteria met betrekking tot externe veiligheid.

Uit de evaluatie volgt dat voor de onderzochte 'zone voor installaties' Seveso-bedrijvigheid niet hoeft uitgesloten te worden.

Bij de effectieve vraag voor vestiging van een Seveso-inrichting zoals in het kader van een milieuvergunningaanvraag, zal een meer gedetailleerde beoordeling van de externe risico's doorgevoerd worden. Deze gedetailleerde informatie laat toe om o.m. aan de hand van het groepsrisico specifiek rekening te houden met grote aantallen personen in de omgeving. Voorts kan op dat moment een meer specifieke evaluatie worden doorgevoerd, zoals voor magazijnen met gevaarlijke stoffen, waardoor met de onvolkomenheden van de methodiek die ook eigen is aan de evaluatie op planniveau, kan rekening gehouden worden.

4. ADVIES VAN DE DIENST VEILIGHEIDSRAPPORTERING

Teneinde te voldoen aan de eis om binnen de besluitvoering van het RUP rekening te houden met de resultaten van dit onderzoek stelt de dienst VR voor om

- o in de toelichtingsnota van het RUP te verwijzen naar dit ruimtelijk veiligheidsrapport en er de belangrijkste conclusies van dit ruimtelijk veiligheidsrapport in te vermelden;
- o voor de **zone voor installaties**
 - in de stedenbouwkundige voorschriften van deze zone de volgende formulering op te nemen: *"De inplanting van inrichtingen, zoals bedoeld in artikel 3 van het Samenwerkingsakkoord van 21 juni 1999 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van zware ongevallen waarbij gevaarlijk stoffen zijn betrokken, is toegelaten voor zover ze voldoen aan de in Vlaanderen gehanteerde risicocriteria";*
 - in de toelichtingskolom van de stedenbouwkundige voorschriften van de zone voor installaties te verwijzen naar de toepasselijke zoneringskaarten. Deze kaarten geven immers een eerste indicatie (aan de betrokkene) over welke hoeveelheid en aard van gevaarlijke stoffen kunnen toegelaten worden. Zij dienen in de toekomst een handleiding te zijn ten behoeve van de stedenbouwkundige ambtenaren, projectontwikkelaars en andere belanghebbenden, voor het zoeken naar de best passende locatie voor de inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen;

De dienst VR wenst er eveneens op te wijzen dat inrichtingen die vallen onder het toepassingsgebied van het Samenwerkingsakkoord van 21 juni 1999 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken eveneens verplicht zijn een milieuvergunningaanvraag in te dienen bij de Deputatie van de provincie waarbij het aspect externe veiligheid en het voldoen aan de in Vlaanderen geldende criteria mee in overweging wordt genomen bij de beslissing hierover.

Tot slot geeft de dienst Veiligheidsrapportering nog mee dat uit de veiligheidszoneringskaarten in het ruimtelijk veiligheidsrapport kan afgeleid worden waar aandachtsgebieden (in het bijzonder gebieden met woonfunctie en kwetsbare locaties) kunnen ingepland worden zonder de berekende draagkracht van het bedrijventerrein aan te tasten.

5. BESLUIT

Het voorliggend ruimtelijk veiligheidsrapport is opgesteld volgens de geldende regelgeving en bevat de elementen die deze regelgeving voorschrijft. De dienst VR keurt het voorliggend ruimtelijk veiligheidsrapport in het kader van de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Closing the Circle' te Houthalen-Helchteren goed.

Barbara Jans
Dossierbehandelaar
Dienst Veiligheidsrapportering

Paul Van Snick
Algemeen directeur
Afdelingshoofd AMNE